

Remissvar: Friska djur behöver inte antibiotika (SOU 2022:43)

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) har tagit del av betänkandet Friska djur behöver inte antibiotika (SOU 2022:43). Sida kommenterar endast de förslag som direkt berör verksamheten och där vi har invändningar. Kommentarerarna rör främst föreslagen förstudie och sekunderingar.

Inledningsvis ser Sida positivt på förslaget om en permanent nationell tvärsektoriell samordningsfunktion för arbetet mot antibiotikaresistens. Att inkludera One Health-ansats med utökade arenor och aktörer i värdekedjan, inklusive investering och finans är högst relevant inom biståndsarbetet. Däremot anser vi att utredningen missar viktiga poänger särskilt för utvecklingsländer som står inför en serie multidimensionella hot mot utsikterna att nå hållbara utvecklingsmål. Sida anser att det hade varit önskvärt om utredningen hade inkluderat antibiotikaanvändning i fisk- och skaldjursodlingar (avsnitt 2.4, sid 70) samt utveckla samband mellan folkhälso- och miljösidan (avsnitt 8.3, framför allt sid 192). De föreslagna insatserna för One Health och AMR kan få ökad genomslagskraft om de kopplas till hela livsmedelssektorn, t. ex. En färdväg för hållbara livsmedelssystem (Regeringen, 2021) och motivera förändringar i standarder och regleringar inom djurhållning genom EU:s handelsregler, inklusive fiskeri- och vattenbruksprodukter.

Sida ser inget behov av förstudie för att ta fram förslag på en riktad satsning till ett land eller en region för att stödja utformandet/genomförandet av dess AMR-handlingsplan. Mervärdet är otydligt underbyggt i utredningen (avsnitt 13.4, sid 299). Ett liknande arbete pågår inom ramen för AMR Multi-Partner Trust Fund med svenskt stöd till FAO, WHO, WOAHA och UNEP där man bland annat stöder länder att ta fram National action plan on antimicrobial resistance (AMR-NAP). SLU bistår Sida med expertkunnskap inom detta samarbete.

Sekunderingsprogrammet styrs av biståndspolitiska prioriteringar. En övergripande målbild är framtagen i dialog mellan UD och Sida, där specifika multilaterala organisationer prioriteras. Öronmärkning av budget för specifika sekunderingsändamål äger inte rum. Vid nya biståndspolitiska prioriteringar kommer Sida fortsatt att ha en dialog med UD kring hur sekunderingsprogrammet

ska utvecklas. Mot denna bakgrund invänder Sida mot utredningens förslag om tematisk inriktning och val av multilateral organisation för en sekundering.

Sida har inte kapacitet att ta sig an ett utbildnings- och mentorskapsprogram. Om Sidas uppdrag utökas utöver sekunderingsprogrammet finns det risk att kvalitén på programmet försämras och att vi därmed når sämre resultat i verksamheten.

Slutligen önskar Sida göra två förtydliganden. För det första, Sida har hitintills donerat 70 miljoner (inte 90 miljoner) till AMR Multi-Partner Trust Fund (avsnitt 4.5.5, sid 120). För det andra, Sida styrs av samarbetsstrategierna och policyramverket vägleder, dvs. ramverket styr inte (avsnitt 8.2.4, sid 191).